

TARIM MAKİNELERİ SEKÖR NOTU

Tarım alet ve makineleri sektörü, imalat sektörünün yatırım malları üreten bir alt sektördür. Tarımsal mekanizasyon araçları olarak da adlandırılan bu ürünler tarımsal üretimde işgücü verimliliğini artıran, maliyetleri düşüren, modern üretim teknolojilerinin kullanılmasını ve işlemlerin zamanında agroteknik ihtiyaçlara uygun şekilde yapılmasını sağlayarak ürün kalitesini ve verimini artıran önemli bir tarımsal üretim girdileri grubunu oluşturmaktadır. Tarımda kullanılan alet ve makine ile traktörlerin bu çalışmada esas alınan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarına (GTİP) göre sınıflandırılması aşağıda verilmiştir.

GTİP	GTİP TANIMI
8424.81.10	TARLA/BAHÇE ZİRAATINA MAHSUS PÜLVERİZATÖRLER
8424.81.30	SIVI PÜSKÜRTÜCÜLER
8424.90.00.00.11	TARIM VE BAHÇECİLİĞE AİT OLANLAR
8428.90.71	ZİRAİ TRAKTÖRLERE TAKILMAK ÜZERE İMAL EDİLENLER
8428.90.79	TARIMDA KULLANILMAK ÜZERE ÖZEL İMAL EDİLMİŞ YÜKLEYİCİLER - DİĞERLERİ
8432	TOPRAĞI HAZIRLAMAYA, İŞLEMeye, EKMEYE, ORMANCILIKTA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR
8433	HASAT VE HARMAN, ÇİM BİÇME MAKİNALARI İLE YUMURTA VE TARIM ÜRÜNLERİNİ BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE AYIRAN CİHAZLAR
8434.10	SÜT SAĞMA MAKİNALARI
8434.90	SÜT SAĞMA MAKİNALARI AKSAM VE PARÇALARI
8436	TARLA VE BAHÇE TARIMINA, ORMANCILIĞA, KÜMES HAYVANCILIĞINA, ARICILIĞA MAHSUS DİĞER MAKİNA VE CİHAZLAR
8701.10	MOTOKÜLTÖRLER
8701.90	87.09 POZİSYONUNA GİREN TRAKTÖRLERİN HARİCİNDEKİLER-DİĞERLERİ
8716.20	TARIMDA KULLANILAN YÜKLEMELİ/BOSALTMALI RÖMORK, YARI RÖMORKLAR

1. TARIM MAKİNELERİ SEKTÖRÜNÜN DÜNYADAKİ DURUMU

1.1. İHRACAT

Tarım Makineleri İhracatında Başlıca Ülkeler (Milyon \$)

	ÜLKE	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
1	ALMANYA	9.619	13.416	13.252	-1,2
2	ABD	8.613	10.999	12.283	11,7
3	İTALYA	4.680	5.839	5.823	-0,3
4	ÇHC	3.639	4.232	4.568	7,9
5	FRANSA	3.045	3.885	4.025	3,6
6	HOLLANDA	2.492	3.581	3.483	-2,7
7	JAPONYA	2.831	2.910	2.917	0,3
8	İNGİLTERE	2.113	2.653	2.801	5,6
9	BELÇİKA	1.776	2.425	2.562	5,6
10	KANADA	1.745	2.106	2.431	15,4
26	TÜRKİYE	359	421	558	32,6
	DİĞER	15.823	20.173	19.755	-2,1
	TOPLAM	56.734	72.641	74.459	2,5

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

Birleşmiş Milletler (BM) İstatistik Bölümü verilerine göre, 2011 yılında 72,6 milyar \$ olan tarım makineleri ihracatı 2012 yılında % 2,5 artarak 74,4 milyar \$'a ulaşmıştır.

Almanya, ABD ve İtalya tarım makineleri ihracatında ilk 3 sırada yer almaktadır. İlk sırada yer alan Almanya'nın ihracatı 2012 yılında % 1,2 azalarak 13,2 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. İlk on ülke arasında en fazla ihracat artışı % 15,4 ile Kanada'da yaşanmıştır. Türkiye, 2012 yılında tarım makineleri ihracatında 26. sırada yer almaktadır.

G.T.İ.P. Bazında Dünya Tarım Makineleri İhracatı (Milyon \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
8701.90	87.09 POZİSYONUNA GİREN TRAKTÖRLERİN HARİCİNDEKİLER-DİĞERLERİ	15.363	20.145	20.413	1,3
8428.90	DİĞER KALDIRMA YÜKLEME BENZERİ İŞLER İÇİN MAKİNE VE CİHAZLAR	6.187	7.934	8.207	3,4
8433.90	HASAT MAKİNELERİNE AİT AKSAM, PARÇALAR	3.952	5.020	5.271	5,0
8433.51	KOMBİNE BİÇERDÖVERLER	3.170	4.207	4.787	13,8
8424.90	PÜSKÜRTÜCÜ, DAĞITICI, YANGIN SÖNDÜRÜCÜLERİN AKSAM-PARÇALARI	4.057	4.596	4.739	3,1
8433.11	MOTORLU ÇİM BİÇME MAKİNELERİ	3.117	3.453	3.413	-1,1
8424.81	TARLA/BAHÇE ZİRAATINA MAHSUS PÜLVERİZATÖRLER	2.743	3.345	3.283	-1,8
8432.90	TARLA, BAHÇE TARIMINDA, ORMANCILIKTA KULLANILAN MAKİNENİN AKSAM, PARÇASI	2.028	2.671	2.729	2,2
8436.80	TARLA, BAHÇE, ORMANCILIK, ARICILIK İÇİN DİĞER MAKİNE-CİHAZLAR	1.825	2.426	2.277	-6,2
8433.59	DİĞER HASAT MAKİNELERİ	1.100	1.531	1.736	13,4
	DİĞER	13.192	17.312	17.603	1,7
	TOPLAM	56.734	72.641	74.459	2,5

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

1.2. İTHALAT

Tarım Makineleri İthalatında Başlıca Ülkeler (Milyon \$)

	ÜLKE	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
1	ABD	6.861	8.046	9.224	14,6
2	FRANSA	3.862	5.077	5.347	5,3
3	ALMANYA	3.622	5.031	5.056	0,5
4	KANADA	3.630	4.309	4.853	12,6
5	RUSYA	1.741	3.057	2.987	-2,3
6	İNGİLTERE	2.406	2.928	2.897	-1,0
7	AVUSTURALYA	1.552	2.190	2.604	18,9
8	ÇHC	1.402	2.118	2.396	13,1
9	HOLLANDA	1.443	2.331	2.181	-6,4
10	BELÇİKA	1.356	1.945	1.989	2,3
27	TÜRKİYE	455	751	662	-11,9
	DİĞER	27.009	34.391	34.297	-0,3
	TOPLAM	55.428	72.304	74.627	3,2

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

Dipnot: Bazı ülkeler ithalat verilerini güncellemediğinden ithalat rakamı ihracat rakamının altında görülmektedir.

Mevcut verilere göre tarım makineleri ithalatı 2012 yılında bir önceki seneye göre % 3,2 artarak 74,6 milyar \$ kaydedilmiştir. ABD 2012 yılı verilerine göre 9,2 milyar \$ ile dünya sıralamasında birinci konumdadır. ABD'nin ardından en fazla tarım makinesi ithalatı gerçekleştiren Fransa 5,3 milyar \$, üçüncü sıradaki Almanya ise 5 milyar \$ ithalat gerçekleştirmiştir. En fazla ithalat gerçekleştiren ilk on ülke arasında en fazla ithalat artışı % 18,9 ile Avusturalya'da yaşanmıştır. Türkiye, 2012 yılında tarım makinaları ithalatında 662 milyon \$ ile 27. sırada yer almaktadır.

G.T.İ.P. Bazında Dünya Tarım Makineleri İthalatı (Milyon \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
8701.90	87.09 POZİSYONUNA GİREN TRAKTÖRLERİN HARİCİNDEKİLER-DİĞERLERİ	15.168	19.167	20.227	5,5
8428.90	DİĞER KALDIRMA YÜKLEME BENZERİ İŞLER İÇİN MAKİNE-CİHAZLAR	6.490	8.948	9.611	7,4
8433.90	HASAT MAKİNELERİNE AİT AKSAM, PARÇALAR	4.005	5.527	5.354	-3,1
8424.90	PÜSKÜRTÜCÜ, DAĞITICI, YANGIN SÖNDÜRÜCÜLERİN AKSAM-PARÇALARI	3.979	4.809	4.958	3,1
8433.51	KOMBİNE BIÇERDÖVERLER	3.215	4.259	4.486	5,3
8433.11	MOTORLU ÇİM BIÇME MAKİNELERİ	3.113	3.618	3.544	-2,1
8424.81	TARLA/BAHÇE ZİRAATINA MAHSUS PÜLVERİZATÖRLER	2.358	3.037	2.933	-3,4
8432.90	TARLA, BAHÇE TARIMINDA, ORMANCILIKTA KULLANILAN MAKİNENİN AKSAM, PARÇASI	1.910	2.526	2.742	8,6
8436.80	TARLA, BAHÇE, ORMANCILIK, ARICILIK İÇİN DİĞER MAKİNE-CİHAZLAR	1.838	2.578	2.360	-8,4
8433.59	DİĞER HASAT MAKİNELERİ	1.151	1.573	1.940	23,3
	DİĞER	12.201	16.262	16.473	1,3
	TOPLAM	55.428	72.304	74.627	3,2

Kaynak: BM İstatistik Bölümü

2. TARIM MAKİNELERİ SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE’DEKİ DURUMU

2.1. İHRACAT

Türkiye’nin G.T.İ.P Bazında Tarım Makineleri İhracatı (Milyon \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
8701.90.31.00.00	TRAKTÖRLER (MOTOR GÜCÜ 54 kW-75 kW)	180	173	203	17,4
8701.90.25.00.00	TRAKTÖRLER(MOTOR GÜCÜ 37 kW-59 kW)	6	28	102	268,6
8433.90.00.90.19	HASAT VE HARMAN, ÇİM BİÇME MAKİNALARI İLE YUMURTA VE TARIM ÜRÜNLERİNİ BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE AYIRAN MAKİNALARIN AKSAM VE PARÇALARI - DİĞERLERİ	13	22	23	1,5
8432.90.00.00.00	AKSAM VE PARÇALAR	8	13	20	58,3
8436.29.00.00.19	TARLA VE BAHÇE TARIMINA, ORMANCILIĞA, KÜMES HAYVANCILIĞINA, ARICILIĞA MAHSUS DİĞER MAKİNA VE CİHAZLAR-DİĞERLERİ	1	5	19	264,8
8701.90.35.00.00	TRAKTÖRLER(MOTOR GÜCÜ 75 kW-90 kW)	4	9	12	38,2
8432.10.00.00.00	PULLUKLAR, TIRMIKLAR,SKARİFAKATÖRLER, KÜLTİVTÖRLER, ZARARLI OTLARI AYIKLAYAN MAKİNALAR, ÇAPA MAKİNALARI	7	11	12	11,2
8436.10.00.00.00	HAYVAN YEMLERİNİ HAZIRLAMAYA MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR	7	7	10	56,1
8436.29.00.00.11	TAVUK BESLEMeye MAHSUS OTOMATİK CİHAZLAR	19	21	8	-58,8
8434.10.00.00.00	SÜT SAĞMA MAKİNALARI	8	9	8	-4,9
	DİĞER	106	125	140	12,6
	TOPLAM	359	421	558	32,6

Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye’nin tarım makineleri makinaları ihracatı 2012 yılında % 32,6 artış göstererek 421 milyon \$’dan 558 milyon \$’a yükselmiştir.

2012 yılında en fazla ihracat artışı “Traktörler (Motor Gücü 54 kW-75 kW)” ürün grubunda olmuş (% 17,4) ve 203 milyon \$ ihracat gerçekleşmiştir. 2012 yılına göre ihracatta en fazla azalma ise (% 58,8) “Tavuk Beslemeye Mahsus Otomatik Cihazlar” ürün grubunda yaşanmıştır.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Tarım Makineleri İhracatı (Milyon \$)

	ÜLKE	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
1	A.B.D.	75	46	96	106,5
2	IRAK	30	44	56	27,9
3	İTALYA	22	27	42	55,2
4	POLONYA	6	15	24	63,5
5	AZERBAYCAN	7	15	21	38,0
6	FRANSA	11	15	19	27,3
7	ALMANYA	3	5	15	191,7
8	FAS	23	17	14	-20,3
9	SUDAN	6	15	13	-11,3
10	CEZAYİR	3	8	13	67,4
	DİĞER	173	213	244	14,7
	TOPLAM	359	421	558	32,6

Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye, 2012 yılında tarım makineleri sektöründe en fazla ABD'ye (96 milyon \$) ihracat gerçekleştirmiştir. ABD'yi Irak ve İtalya takip etmektedir. En fazla tarım makinesi ihraç edilen ilk 10 ülke arasında en fazla ihracat artışı % 191,7 ile Almanya'ya gerçekleşmiştir.

2.2. İTHALAT

Türkiye'nin G.T.İ.P Bazında Tarım Makineleri İthalatı (Milyon \$)

GTİP	GTİP TANIMI	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
8701.90.31.00.00	TRAKTÖRLER (MOTOR GÜCÜ 54 kW-75 kW)	77	120	103	-14,0
8433.51.00.00.00	BİÇERDÖVERLER	58	93	97	4,3
8701.90.25.00.00	TRAKTÖRLER(MOTOR GÜCÜ 37 kW-59 kW)	37	80	68	-15,0
8701.90.39.00.00	TRAKTÖRLER (MOTOR GÜCÜ 90 Kw'ı GEÇENLER)	32	51	33	-35,5
8424.81.10.00.00	SULAMA CİHAZLARI	13	27	31	16,5
8701.90.35.00.00	TRAKTÖRLER(MOTOR GÜCÜ 75 kW-90 kW)	24	42	27	-35,3
8433.59.85.00.00	SİLAJ MAKİNASI-DİĞERLERİ	9	35	26	-25,0
8701.90.20.00.00	TRAKTÖRLER(MOTOR GÜCÜ 18 kW-37 kW)	24	44	24	-46,5
8424.90.00.00.11	TARIM VE BAHÇECİLİĞE AIT AKSAM VE PARÇALAR	17	18	22	21,4
8432.29.90.00.19	DİĞER ÇAPA MAKİNALARI	15	26	20	-21,2
	DİĞER	148	216	211	-2,5
	TOPLAM	455	751	662	-11,9

Kaynak: TÜİK Verileri

Türkiye'nin tarım makineleri ithalatı 2012 yılında bir önceki yıla göre % 11,9 azalarak 751 milyon \$'dan 662 milyon \$'a gerilemiştir. 2012 yılında en fazla ithalat 103 milyon \$ ile "Traktörler (Motor Gücü 54 kW-75 kW)" ürün grubundan gerçekleştirilmiştir. Aynı yıl içerisinde en fazla ithalat artışı "Tarım Ve Bahçeciliğe Ait Aksam ve Parçalar" ürün grubunda gerçekleşmiş olup ürün ithalatı 22 milyon \$ olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Tarım Makineleri İthalatı (Milyon \$)

	ÜLKE	2010	2011	2012	Değişim % (12/11)
1	İTALYA	91	162	129	-20,4
2	POLONYA	49	68	73	7,9
3	ALMANYA	56	80	67	-15,8
4	HİNDİSTAN	52	81	67	-17,5
5	ABD	24	77	55	-28,5
6	FRANSA	32	49	41	-16,5
7	ÇİN	20	40	40	-2,0
8	İSRAİL	18	22	31	42,9
9	HOLLANDA	19	21	26	21,3
10	G.KORE	16	26	24	-4,9
	DİĞER	76	124	107	-13,6
	TOPLAM	455	751	662	-11,9

Kaynak: TÜİK Verileri

Tarım makineleri ithalatında en önemli tedarikçilerimiz İtalya, Polonya ve Almanya'dır. İtalya'dan gerçekleşen sektör ithalatı 2012 yılında bir önceki yıla göre % 20,4 azalarak 129 milyon \$ kaydedilmiştir. İthalat yapılan ilk 10 ülke arasında en fazla artış % 42,9 ile İsrail'den yapılan ithalatta gerçekleşmiştir. 2011 yılına göre 2012 yılında ithalatta en fazla azalma ise % 28,5 ile ABD'de yaşanmıştır. Türkiye'nin tarım makineleri ithalatı 2012 yılında bir önceki yıla oranla % 11,9 azalarak 662 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Kaynaklar

- Türkiye İstatistik Kurumu
- Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü (www.trademap.org)